

Fredericia Kommune

CVR-nr. 69 11 64 18

Revisionsberetning nr. 4
af 23. maj 2017
vedrørende
årsregnskabet 2016

Indholdsfortegnelse

1.	Konklusion på den udførte revision	3
1.1	Revisionserklæring/Påtegning	3
1.2	Bemærkninger, der skal besvares over for tilsynsmyndigheden	5
1.3	Opfølgning på afgivne revisionsberetninger og -bemærkninger	6
1.4	Oplysning i øvrigt om resultater samt aftaler til opfølgning	6
<hr/>		
2.	Revisionens formål, udførelse og afrapportering	7
2.1	Formål og ansvar	7
2.2	Revisionens udførelse	7
2.2.1	Risikovurdering og revisionsstrategi	8
2.2.2	Forvaltningsrevision som en integreret løbende proces	9
2.2.3	Drøftelse med ledelsen om besvigelser	9
2.3	Rapportering	9
<hr/>		
3.	Den løbende revision	11
3.1	Internt kontrolmiljø	11
3.2	IT-sikkerhed	11
3.3	Økonomistyring	12
3.4	Overholdelse af konteringsregler	12
3.5	Bogføringsprocessen samt økonomisk ledelsestilsyn	13
3.6	Beholdningseftersyn samt afstemning af balanceposter	13
3.7	Besøg ved decentrale enheder	13
3.8	Lønninger og vederlag	14
3.8.1	Forretningsgange	14
3.8.2	Sagsrevision	14
3.9	Sociale ydelsesområder	15
3.9.1	Forretningsgange og sagsrevision	15
<hr/>		
4.	Den afsluttende revision	17
4.1	Identifikation af kommunens årsregnskab for 2016	17
4.2	Ledelsens regnskabserklæring	17
4.3	Formkrav til regnskabsaflæggelsen	17
4.3.1	Udgiftsbaseret regnskab	17
4.3.2	Garantier, eventualrettigheder og forpligtelser	18
4.3.3	Andre oplysninger	18
4.4	Bevillingsregler	18
4.5	Anlæg	18
4.6	Forsyningsvirksomhed (Affaldshåndtering)	19
4.7	Finansiering (Skat, tilskud og udligning)	19
4.8	Renter	19
4.9	Områder med statsrefusion	19
4.9.1	Revision af refusionsopgørelser	19
4.9.2	Opfølgning på decisionsskrivelser	20
4.10	Områder i øvrigt med særlige rapporteringskrav	20

4.11	Regler om likviditet, låntagning og deponering	20
4.12	Moms og afgifter	21
4.13	Revision af balancen	21
4.13.1	Anlægsaktiver	22
4.13.2	Omsætningsaktiver	23
4.13.3	Hensatte forpligtelser	23
4.13.4	Gældsforpligtelser	23
4.13.5	Egenkapital	23
4.14	Systemafstemninger vedrørende løn- og sociale udbetalingssystemer	23
4.15	Periodisering	24
4.16	Vurdering af kommunens økonomiske udvikling	24
<hr/>		
5.	Anden rådgivning og assistance	25
6.	Bilag 1 - Afgivne beretninger og erklæringer	26
6.1	Revisionsberetninger afgivet til Fredericia byråd	26
6.2	Oversigt over reviderede og påtegnede opgørelser, erklæringer mv.	26
<hr/>		
Bilag 2	Redegørelse til ressortministerierne om revisionen af områder, der er omfattet af refusion eller tilskud fra Staten i regnskabsåret 2016	28
Bilag 3	Oversigt over konstaterede fejl og mangler på Beskæftigelsesministeriets, Børne- og Socialministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets områder - regnskabsår 2016	28

1. Konklusion på den udførte revision

1.1 Revisionserklæring/Påtegning

Til byrådet i Fredericia Kommune

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, der omfatter Regnskab 2016 siderne 10 - 13 og siderne 15 - 35, i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv.

Vi har revideret årsregnskabet for Fredericia Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, regnskabsopgørelse, balance og noter med følgende hovedtal:

Resultat af ordinær drift	overskud	DKK	-182,8 mio.
Resultat af det skattefinansierede område	overskud	DKK	-66,0 mio.
Aktiver i alt		DKK	5.544,3 mio.
Egenkapital i alt		DKK	4.003,5 mio.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af kommunen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. medtaget det af byrådet godkendte resultatbudget for 2016 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2016. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere kommunens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift medmindre ledelsen enten har til hensigt at

likvidere kommunen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed. Det er ikke en garanti for, at en revision der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision, og de yderligere krav der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsetik, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådanne findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv., foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- *Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.*
- *Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol.*
- *Tager vi stilling til om den regnskabspraksis, der er anvendt af ledelsen er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.*
- *Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om kommunens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at kommunen ikke længere kan fortsætte driften.*

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for Andre Oplysninger. Andre Oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i "Regnskab 2016", der ikke er omfattet af vores revision jf. konklusionsafsnittet ovenfor.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke Andre Oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse Andre Oplysninger og i den forbindelse overveje, om Andre Oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i Andre Oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

1.2 Bemærkninger, der skal besvares over for tilsynsmyndigheden

I henhold til bekendtgørelse om kommunernes budget, regnskab, revision mv. skal revisionen "gøre bemærkninger, hvis den mener, at regnskabet ikke er rigtigt, eller at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, ikke er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, jf. § 42, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Revisionen skal tillige gøre bemærkning, hvis den mener at udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger, og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, jf. § 42, stk. 2, 3. pkt. i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. og 3. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger, som skal besvares over for tilsynsmyndigheden.

1.3 Opfølgning på afgivne revisionsberetninger og -bemærkninger

Vi har påset, at tidligere afgivne beretninger, herunder revisionens bemærkninger, er blevet behandlet af byrådet, og at byrådet har afgivet besvarelse over for tilsynsmyndigheden.

1.4 Oplysning i øvrigt om resultater samt aftaler til opfølgning

Det er vores opfattelse, at det fremlagte regnskabsmateriale generelt har været af god kvalitet. Revisionen har løbende givet anledning til drøftelser, anbefalinger og aftaler med forvaltningsledelserne, som er rapporteret i administrative notater. Det er vores opfattelse, at vores noter, spørgsmål og anbefalinger er modtaget positivt og behandlet seriøst.

2. Revisionens formål, udførelse og afrapportering

2.1 Formål og ansvar

Revisionen har til formål at påse:

- at regnskab og årsberetning er rigtigt opstillet på grundlag af kommunens bogføring,
- at regnskab og årsberetning i sin helhed giver et retvisende billede af kommunens samlede økonomiske forvaltning,
- at de af Økonomi- og Indenrigsministeriet fastsatte regler for regnskabsaflæggelse er efterlevet,
- at der er en tilfredsstillende intern kontrol på væsentlige områder,
- at gældende love og forskrifter samt byrådets beslutninger bliver overholdt,
- at tilsynsmyndighedens godkendelse foreligger til disposition, hvor det er nødvendigt
- at byrådets og tilsynsmyndighedens afgørelser vedrørende eventuelle revisionsbemærkninger for tidligere år er iagttaget således, at disse forhold ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

Det er byrådets ansvar at godkende budgettet for det kommende år. Borgmesteren skal drage omsorg for, at ingen udgift afholdes eller indtægt oppebæres uden fornøden bevilling, og at udgifter og indtægter bogføres i overensstemmelse med de af Økonomi- og Indenrigsministeriet og byrådet fastsatte regler.

Gennem regler godkendt af byrådet er der fastsat bestemmelser om tilrettelæggelsen af de administrative forhold.

Kommunens årsregnskab udarbejdes af administrationen og aflægges af økonomiudvalget til byrådets godkendelse. Ledelsen har ansvaret for, at årsregnskabet er i overensstemmelse med lovgivningens krav herom, og at forvaltningen foregår på en betryggende måde.

Den økonomiske forvaltning skal ske i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Dette gælder også form og indhold af årsregnskabet.

Det er ledelsens ansvar at tilrettelægge økonomistyringen på en måde, der er hensigtsmæssig efter kommunens forhold. Dette omfatter også ansvar for en tilrettelæggelse af forvaltningen, økonomistyringen og øvrige registreringer på en sådan måde, at det kan dokumenteres, at midlerne er anvendt i overensstemmelse med forudsætningerne, at de tilsigtede resultater opnås, samt at der sker en løbende overvågning og evaluering af økonomistyringen, rutiner og resultater i øvrigt.

Ansvaret for bogføring og formueforvaltning varetager borgmesteren og administrationen blandt andet gennem etablering af forretningsgange og interne kontroller, der skal sikre, at registreringerne dækker over gyldige transaktioner, og at registreringerne er fuldstændige og nøjagtige. Etablering af forretningsgange og interne kontroller sker endvidere med henblik på at forebygge og opdage eventuelle besvigelser i form af misbrug af kommunens aktiver og bevidste fejlinformationer i regnskabsrapporteringen.

2.2 Revisionens udførelse

Vores revision omfatter:

- *Finansiell revision*, som består i at efterprøve om regnskabet er rigtigt. Det vil sige uden væsentlige fejl og mangler,

- *Juridisk-kritisk revision*, hvor vi vurderer om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger (bevillingskontrol), love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- *Økonomisk kritisk revision*, hvor formålet er at vurdere, om de enkelte afdelinger, institutioner og medarbejdere anvender de tildelte midler på en økonomisk hensigtsmæssig måde (forvaltningsrevision).

Ved den *finansielle revision* er prioriteringen af opgaverne og revisionsområderne bestemt af vores vurdering af risikoen for at fejl opstår, kombineret med den betydning (væsentlighed) eventuelle fejl vil have. Disse vurderinger foretages dels i forbindelse med planlægningen af revisionsåret og dels som en løbende proces ud fra erfaringer indhentet ved den løbende revision af eksisterende forretningsgange og det interne tilsyns- og kontrolmiljø. I vurderingerne indgår også resultater og erfaringer, som indhentes via kommunens interne tilsyn. Den *juridisk-kritiske revision* indgår altid som en integreret del af den finansielle revision.

Ved den *økonomisk kritiske revision* vurderer vi på udvalgte områder, om opgaveløsningen sker i overensstemmelse med de opstillede mål, og om der administreres på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

I årets løb anvender vi systemrevision som kombineres med substansrevision (analytisk og detailrevision) i større eller mindre omfang. Systemrevisionen har til formål at efterprøve, om de interne kontroller (forretningsgange) er hensigtsmæssigt og sikkert tilrettelagt og efterlevet. Ved mulige mangler eller manglende efterlevelse af forretningsgange vil vi gøre kommunens ledelse opmærksom herpå.

Til den afsluttende revision anvender vi fortrinsvis substansrevision. Revisionen udføres i vid udstrækning ved regnskabsanalytiske undersøgelser, hvor det aflagte regnskab og regnskabsforklaringer gennemgås og vurderes i forhold til budgetterede og bevilgede beløb og de forudsætninger, som ligger til grund herfor. Endvidere indgår afstemninger og efterprøvelse af forvaltningens interne kontrolrutiner i forbindelse med årsafslutningen. Vi har anvendt udtræk fra kommunens økonomisystem til regnskabsanalytiske undersøgelser, stikprøveudtagninger og efterprøvelser af kontoplanrelationer vedrørende økonomiposteringer.

2.2.1 Risikovurdering og revisionsstrategi

Revisionen gennemføres med udgangspunkt i den af os udarbejdet revisionsplan og -strategi. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte områder af betydning for årsregnskabet.

Områder med højere risiko, dvs. hvor der er tale om væsentlig regnskabspraksis og/eller en betydelig grad af vurdering eller skøn, kræver specielle revisionsmæssige overvejelser på grund af karakteren af risikoen, det sandsynlige omfang af eventuelle fejloplysninger samt sandsynligheden for, at risikoen bliver til virkelighed.

Baseret på vores drøftelser med ledelsen og vores kendskab til kommunens aktiviteter, kommuner generelt - og forhold i øvrigt, har vi i forbindelse med planlægningen og udførelsen af revisionen for 2016 identificeret følgende områder:

- IT-sikkerhed
- Interne kontroller
- Social- og beskæftigelsesområdet
- Moms- og afgiftsområdet.

På øvrige områder har vi vurderet risikoen for fejl i årsregnskabet som normal. Revisionens omfang har været tilpasset dertil.

Revisionen giver således ikke en fuld sikkerhed for, at alle fejl og mangler opdages, men kun en høj grad af sikkerhed for at væsentlige fejl og mangler i forhold til regnskabets retvisende billede og overholdelse af love, regler mv. opdages.

2.2.2 Forvaltningsrevision som en integreret løbende proces

Forvaltningsrevisionen omfatter en vurdering af om udførelsen af byrådets og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

For at skabe det nødvendige revisionsbevis for regnskabets rigtighed, finder vi det nødvendigt at foretage og anvende forskellige analyser, nøgletal, udviklingstendenser, sammenligninger samt vurderinger af forretningsgange. Herved udføres automatisk forvaltningsrevision som en integreret del af de normale revisionshandlinger. Revisionsresultaterne kan således nyttiggøres i en bredere sammenhæng.

Vurdering og efterprøvelse af forretningsgange er efter vores generelle opfattelse, sammen med vurdering af de kontrolmæssige aspekter, udtryk for en løbende vurdering af, om administration og sagsbehandling foregår på en hensigtsmæssig måde. Forslag til ændringer/justeringer af forretningsgange fremsættes og aftales oftest i den løbende dialog med og rapportering til de administrative ledelsesniveauer.

Analyser, udvikling af hjælpeværktøjer og rådgivning, herunder tolkning af lovgivning og refusionsregler mv. kan også medføre, at der ændres praksis.

Det medfører i nogle tilfælde, at afregninger, tilskud og refusioner kan effektueres i et ændret betalingsflow og -omfang. Endvidere bidrager vores rådgivning til forbedringer og justeringer af praksis og regnskabsvejledninger, f.eks. vedrørende:

- Statusafstemninger,
- Bogførings- og legalitetskontrol,
- Elektroniske betalinger,
- Bilagsbehandling og -kontrol, samt udnyttelse af betalingsfrister,
- Indkøbsadfærd,
- Moms- og afgiftsmæssige muligheder,
- Udarbejdelse og opstilling af tilskuds- og specialregnskaber.

2.2.3 Drøftelse med ledelsen om besvigelser

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har over for os oplyst, at kommunen efter ledelsens vurdering har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

2.3 Rapportering

Revisionens indhold og resultater rapporteres i forskellig detaljeringsgrad til henholdsvis det administrative og det politiske niveau.

Til det administrative niveau rapporteres løbende til de enkelte forvaltninger og institutioner. Det sker såvel mundtlig som skriftligt ved notater til ledelsen. Vi søger desuden gennem en konstruktiv løbende

dialog med kommunens medarbejdere om konkrete og generelle problemstillinger at medvirke til at forebygge, at der opstår væsentlige fejl.

Rapportering til byrådet sker i form af beretninger. Eventuelle bemærkninger, som byrådet skal tage stilling til og besvare over for tilsynsmyndigheder, vil fremgå som bemærkninger i afsnittet "*Bemærkninger der skal besvares over for tilsynsmyndigheden*".

3. Den løbende revision

3.1 Internt kontrolmiljø

Det bedste værn mod såvel ubevidste som bevidste fejl og mangler i kommunens forvaltning er etablering af velfungerende og effektive administrative processer og interne kontroller. Det er således kommunens administrative ledelse, og i sidste instans byrådet, som har ansvaret for, at der er etableret administrative processer og interne kontroller, som sætter fokus på områder med særlig risiko for væsentlige økonomiske tab, krænkelse af borgernes retssikkerhed og uønsket presseomtale.

På visse områder (områder med statsrefusion) er der endvidere lovgivningsmæssige krav om ledelsestilsyn og kvalitetskontrol. Disse forhold retter sig ikke alene mod regnskabets retvisende billede, men i høj grad også mod kommunens overholdelse af love og regler, samt mod kommunens forvaltning af de til rådighed værende midler.

Væsentlige elementer heri er stillingtagen til kommunens risikoprofil, og hvorledes kommunens strukturer, processer og metoder samt medarbejdernes kompetencer og kapacitet påvirker denne risikoprofil. Derudover omfatter dette en stillingtagen til væsentlige processer, hvad der kan gå galt i forhold hertil, samt hvilke foranstaltninger der er etableret til imødegåelse af disse risici. Vi gennemgår som led i vores revision kommunens processer og interne kontroller, herunder kommunens kasse- og regnskabsregulativ – Principper for økonomistyring i Fredericia Kommune.

I forbindelse med vores revision undersøger vi, om der er tilrettelagt og udført de fornødne interne procedurer og tilsyn, som sikrer ovenstående. Vi vil tillige som led i den løbende forvaltningsrevision vurdere, om disse procedurer og tilsyn udføres hensigtsmæssigt.

3.2 IT-sikkerhed

Som led i revisionen for Fredericia Kommune har vi foretaget en gennemgang af de generelle it-kontroller for 2016.

Hovedformålet med denne gennemgang er at identificere og vurdere Fredericia Kommunes it-kontroller, der er fundamentet for automatiske applikationskontroller, regnskabsprocedurer og systemgenererede data og rapporter, som anvendes i nøglekontroller, og som påvirker den finansielle rapporteringsproces og årsregnskabet.

Gennemgangen har omfattet følgende hovedområder:

- Ledelsens styring og organisering af it-anvendelsen
- Drift af datacentre og netværk
- Applikationer – anskaffelse, udvikling og vedligeholdelse
- Adgang til systemer, data og faciliteter
- Systemer – anskaffelse, udvikling og vedligeholdelse.

KONKLUSION

Det er vores vurdering, at de generelle it-kontroller hos Fredericia Kommune i al væsentlighed kan anses for værende tilstrækkelige og effektive.

Vi har i forbindelse med vores gennemgang observeret, at der hos Fredericia Kommune er dannet et godt grundlag for en fornuftig og risikobaseret tilgang til arbejdet med informationssikkerhed. Der er ledelsesmæssig fokus på informationssikkerhed. Der er igangsat et arbejde omkring ISO27001/2-standarderne, herunder uddannelse af nøglepersoner.

Det er vores vurdering, at der på enkelte væsentlige områder bør ske en styrkelse af kontrolforanstaltninger i Fredericia Kommunes it-anvendelse, før de generelle it-kontroller samlet set kan anses for fuldt ud tilstrækkelige og effektive, herunder udarbejdelse og godkendelse af ajourført it-sikkerhedspolitik samt implementering af procedurer for ændringsstyring, og heraf dokumentation af ændringerne.

Vi vil anbefale, at der rettes fokus på persondataforordningen fra EU, som træder i kraft i maj 2018. Vi er opmærksomme på, at der arbejdes på vejledninger mv. fra KL og andre organisationer, men kommunen bør have fokus på kortlægning af persondata i kommunen samt arbejde med at etablere de nødvendige kontroller i relation hertil. Som led i it-revisionen har vi aftalt at mødes med IT- og Digitaliseringsafdelingen i foråret 2017 for at give indsigt i krav til procedurer og kontroller.

3.3 Økonomistyring

Vi har gennemgået kommunens beskrivelser for økonomisk styring og herunder vurderet, om disse fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring og tilrettelagte arbejdsgange mv. udøves i praksis.

Kommunens økonomistyringsregler er bl.a. beskrevet i ”Principper for økonomistyring” samt i bemærkningerne til kommunens budget.

I Fredericia Kommune gives bevillingerne som nettorammer til udvalgene. Det vil sige, at fagudvalgene frit kan omdisponere budgetbeløbene mellem de enkelte konti indenfor udvalgets område.

KONKLUSION

Det er vores vurdering, at de overordnede rammer for en hensigtsmæssig økonomistyring er til stede. Det er endvidere vores opfattelse, at der anvendes gode og relevante styringsredskaber og it-værktøjer til den økonomiske styring af områderne.

3.4 Overholdelse af konteringsregler

Budget- og Regnskabssystemet indeholder reglerne om den kommunale kontoplan. Kommunens konteringspraksis er således afgørende for målingen af udgifternes størrelse og art, herunder på enkeltområder, samt for korrekt hjemtagelse af statsrefusion, momsrefusion mv.

Vi har ved stikprøver revideret, hvorvidt denne kontoplan med tilhørende konteringsvejledninger er overholdt, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af, såvel indtægternes og udgifternes art og størrelse på enkeltområder, som af aktivernes og passivernes art og værdi.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at kommunens kontoopsætning og konteringspraksis er i overensstemmelse med Budget- og Regnskabssystemets regler herfor.

3.5 Bogføringsprocessen samt økonomisk ledelsestilsyn

De grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling og bogføring i kommunen skal fremgå af kommunens principper for økonomistyring samt i bilag dertil. Endvidere forudsættes beskrevet, hvorledes det økonomiske ledelsestilsyn skal være udført og dokumenteret.

Vi har ud fra det foreliggende materiale og oplysninger vurderet de interne forretningsgange samt stikprøvevist foretaget test af, om reglerne efterleves.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at kommunens rutiner for bogføring og ledelsestilsyn generelt er fungerende og veldokumenterede.

3.6 Beholdningseftersyn samt afstemning af balanceposter

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn vedrørende kommunens likvide aktiver den 17. november 2016. Det omfatter de centralt placerede midler i pengeinstitutter mv., samt et udsnit af de midler som er placeret decentralt under andre forvaltningsenheder og institutioner.

Beholdningseftersynet har til formål at efterprøve, hvorvidt kommunens administration af likvide beholdninger og værdipapirer varetages i overensstemmelse med kommunens forretningsgange.

Det er herunder påset, at de likvide aktiver er undergivet en løbende afstemning samt at endnu ikke bogførte likvide bevægelser er behørigt dokumenteret. Endvidere har vi påset, at der er tilrettelagt og udføres ledelsestilsyn.

KONKLUSION

Beholdningseftersynene har vist, at de likvide beholdninger og indeståender i pengeinstitutter var til stede på besøgstidspunktet samt, at berørte balanceposter var behørigt afstemt.

Det er vores vurdering, at kommunens forretningsgange på området er tilrettelagt på en betryggende og hensigtsmæssig måde.

3.7 Besøg ved decentrale enheder

Vi har aflagt besøg i forskellige forvaltninger, afdelinger og institutioner. Formålet har bl.a. været at undersøge, vurdere og efterprøve en række forretningsgange og forhold af økonomisk betydning for disse enheder og for kommunen som sådan, hvorved en stor del af denne revision må karakteriseres som forvaltningsrevision.

Vi har generelt, men tilpasset den enkelte enheds forhold, aftaler og situationen i øvrigt, taget udgangspunkt i en række revisionstests ud fra følgende disposition:

- Budgetkontrol og løbende opfølgning
- Rutiner for bilagsbehandling, bogføring og kontrol heraf
- Afstemningsrutiner og vurdering af afstemningers kvalitet
- Kontrol af lønudbetalinger
- Indtægtsområder og indtægtskontroller
- Kontante beholdninger/indeståender i pengeinstitutter

- Opbevaring af ikke kommunale midler
- Forhold i øvrigt i henhold til Principper for økonomistyring.

I forbindelse med vores gennemgang af områderne indgår som en naturlig del også, om ledelsestilsynet er tilrettelagt og fungerer på en hensigtsmæssig måde.

Forvaltninger og specifikke institutioner mv. som vi har noteret besøgt eller særskilt foretaget revision eller ydet bistand hos er:

- Fredericia Bymuseum
- Erritsø fællesskole
- Botilbud Kobbegården 3
- Fredericia Idrætscenter

KONKLUSION

Omfang og resultater er forskellige for de enkelte enheder og er rapporteret til de respektive forvaltninger. Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.8 Lønninger og vederlag

3.8.1 Forretningsgange

Vi har gennemgået processen for lønområdet for at påse, at den er hensigtsmæssig og betryggende i kontrolmæssig henseende. Vi definerer lønprocessen som oprettelse og ændring af lønmodtager, dagpengerefusioner samt sikring af, at den udbetalte løn er korrekt.

På lønområdet er der en række kontroller, som supplerer hinanden (kontrolmiljø), og derved dels sikrer, det er de rigtige personer som aflønnes, men også dels at den løn som udbetales, er korrekt. I forbindelse med gennemgangen har vi overordnet vurderet summen af de kontroller, som er på lønområdet, for om de afdækker de fejl, der kan opstå i lønprocessen - uanset om det er tilsigtede (svig) såvel som utilsigtede fejl.

Vi har endvidere udvalgt de kontroller, som vi finder væsentligst og testet disse for, om de bliver udført som oplyst og om de er effektive.

På lønområdet er der et kontrolmiljø, som dels skal udføres på selve lønkontoret, men samtidig til dels skal udføres ude ved de enkelte budgetansvarlige i form af deres månedlige økonomiske ledelsestilsyn. I denne gennemgang har vi forholdt os til de processer, der er på lønkontoret med tilhørende kontroller.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at processer og hermed også kontrolmiljøet er hensigtsmæssige og betryggende.

3.8.2 Sagsrevision

Vi har gennemgået et antal personalesager med det formål at efterprøve, om gældende regler og overenskomster i forbindelse med lønudbetaling efterleves. Udsnittet af sager er fordelt på forskellige overenskomstområder.

Ved sagsrevisionen har vi påset:

- Om der ved oprettelse af nye sager foreligger fornøden dokumentation i sagsakterne,
- Om der indberettes korrekt til lønsystemet

- Om der udbetales korrekt løn i henhold til overenskomst, aftaler mv.

Vi har endvidere ved årsregnskabsrevisionen påset, at udvalgte politikere og ledende administrativt personale får udbetalt korrekt henholdsvis vederlag og løn.

KONKLUSION

Det er vores vurdering, at lønninger udbetales i henhold til gældende overenskomst, aftaler mv. samt at administrationen af området i øvrigt er betryggende.

3.9 Sociale ydelsesområder

Revisionen af udbetalinger, tildelinger og sociale ydelser er udført ved besøg hos de forvaltningsenheder, der administrerer de respektive lovområder.

Der er særlige krav til revisionen af områder med statsrefusion. Disse fremgår blandt andet af en særlig bekendtgørelse herom.

Ligeledes er der fastlagt særlige krav til rapporteringen til ressortministerierne af resultaterne af revisionen for områder med statsrefusion og tilskud, herunder om detaljeringsgraden for rapportering af revisionens grundlag og resultater. Dette fremgår af Bilag 2 til denne beretning ”Redegørelse til ressortministerierne om revisionen af de områder, der er omfattet af ordninger om refusion eller tilskud fra Staten vedrørende regnskabsåret 2016”.

3.9.1 Forretningsgange og sagsrevision

Formålet med revisionen har været at vurdere, om sagsbehandling og regnskabsføring er sket i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af offentlige midler.

Revisionen er gennemført ved stikprøvevise tests af om forretningsgange, sagsbehandling og administrationen i øvrigt har været tilrettelagt og udført betryggende og hensigtsmæssigt. Herunder påser vi, om der ved sagsbehandlingen er taget hensyn til principielle afgørelser, der er truffet af decisionsmyndigheder og ankeinstanser mv.

Stikprøverne er udvalgt ud fra en kombination baseret på konkrete og generelle erfaringer med fejlrisiko inden for de enkelte hovedområder samt ud fra et væsentlighedskriterium, hvori indgår forhold af økonomisk, sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter. Derudover har vi vægtet udvælgelse af bevilningssager, som er etableret i 2016.

Vi har haft særlig fokus på, om interne forretningsgange er tilrettelagt og fungerer, således det sikres:

- At grundlaget for, samt berettigelse til, ydelser er dokumenteret og tilstede i sagsmaterialerne,
- At grundlaget for, samt afgørelse i forhold til, ydelser er dokumenteret og journalført i den skriftlige journal,
- At der foretages kontinuerlige og dokumenterede lovpligtige opfølgninger i overensstemmelse med gældende lovgivning,
- At der løbende opfanges og afdækkes mulige uhensigtsmæssigheder, svagheder og fejl i administrationen, således at disse kontinuerligt justeres og tilrettes samt, at konstaterede fejl i enkeltsager rettes (ledelses- og kvalitetstilsyn).

Vi har i forbindelse med revisionen af de enkelte sagsområder vurderet og efterprøvet, om der ved anvendelsen af de sociale beregningssystemer er tilrettelagt hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange samt om disse efterleveres i kontrolmæssig henseende. Det drejer sig primært om oprettelse og ændring af ydelsesmodtagere i it-systemet samt sikring af, at det er den korrekte ydelse, som bliver udbetalt.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at kontrolmiljøerne omkring it-systemerne generelt er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende samt at udført intern kontrol er udført og dokumenteret som forudsat.

Omfanget og resultaterne af sagsrevisionen er nærmere beskrevet i de bilag til beretningen, som er nævnt foran. Det er vores vurdering, at kommunen som helhed lever op til lovgivningens og ministeriernes bestemmelser og vejledninger.

4. Den afsluttende revision

Ved den finansielle revision er prioritering af revisionsområderne bestemt af vores vurdering af risikoen for, at fejl opstår kombineret med den betydning (væsentlighed) eventuelle fejl vil have. Disse vurderinger foretages dels i forbindelse med planlægningen af revisionsåret og dels som en løbende proces ud fra erfaringer indhentet ved den løbende revision af eksisterende forretningsgange og det interne kontrolmiljø.

4.1 Identifikation af kommunens årsregnskab for 2016

Det reviderede regnskab for 2016 har omfattet kommunens årsregnskab samt de oversigter, bemærkninger og redegørelser, der i henhold til gældende regler for regnskabsaflæggelsen skal udarbejdes.

Hovedtallene udviser (mio. DKK):

	Regnskab 2016
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	
Resultat af skattefinansieret område (overskud)	66,0
Resultat af brugerfinansieret område (underskud)	4,7
Balance	
Balancesum	5.544,3
Egenkapital	4.003,5

4.2 Ledelsens regnskabsberklæring

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har borgmester, kommunaldirektør samt økonomi- og personalechef over for os afgivet en regnskabsberklæring vedrørende årsregnskabet 2016.

4.3 Formkrav til regnskabsaflæggelsen

Det reviderede årsregnskab skal omfatte en række regnskabsskemaer og oversigter, som er bestemt i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner.

4.3.1 Udgiftsbaseret regnskab

De væsentligste kendetegn for det udgiftsbaserede regnskab er, at det skal indeholde en række oversigter og redegørelser, som kan danne grundlag for bl.a.:

- Vurdering af regnskabet set i forhold til budgettet
- Opgørelse af regnskabsårets finansielle ressourceforbrug (regnskabsopgørelsen)
- Opgørelse af finansielle aktiver og passiver (balancen)
- Vurdering af kommunens finansielle stilling og økonomiske udvikling.

KONKLUSION

Regnskabsaflæggelsen er opstillet på grundlag af det afsluttede bogholderi for regnskabsåret 2016. Vi har konstateret, at de fornødne oversigter og regnskabsbemærkninger indgår, og at de indbyrdes sammenhænge er til stede samt, at regnskabet er i overensstemmelse med kommunens bogholderi.

Det er vores generelle vurdering, at der er udarbejdet de fornødne bemærkninger til regnskabet, navnlig vedrørende væsentlige afgivelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

4.3.2 Garantier, eventualrettigheder og forpligtelser

Det er i den kommunale styrelseslovs § 45 fastsat, at kommunens årsregnskab skal være ledsaget af en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser.

KONKLUSION

Vi finder, at kommunen opfylder styrelseslovens § 45 samt at der foreligger fornøden dokumentation for fortegnelserne.

4.3.3 Andre oplysninger

Af andre oplysninger til årsregnskabet skal fremgå en personaleoversigt samt redegørelse for udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at Fredericia Kommune opfylder ovennævnte krav til årsregnskabet.

4.4 Bevillingsregler

I den kommunale styrelseslovs § 40 fastslås det, at *bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen*. Samtidig præciseres det, at foranstaltninger der vil medføre indtægter eller udgifter, der ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet ikke må iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

Vi har foretaget en gennemgang af regnskabet på bevillingsniveau for at sikre, at kommunens bevillingsregler er overholdt.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at bevillingsreglerne er overholdt. De væsentligste afvigelser er beskrevet og regnskabsforklaret i fornødent omfang.

4.5 Anlæg

Vi har gennemgået udvalgte anlægsregnskaber/anlægsudgifter for at sikre, at der er korrekt sondring mellem anlæg og drift. Endvidere har vi i vores gennemgang fokuseret på bilagene, som er konteret under de enkelte anlægsprojekter. Gennemgangen af bilagene har haft til formål at sikre, at bilagene behandles korrekt jf. gældende konteringsregler, og at kommunens kasse- og regnskabsregulativ overholdes.

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning følges i forhold til aflæggelsen.

KONKLUSION

Vores gennemgang har givet anledning til drøftelse med forvaltningen om proceduren for aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder indhold af bemærkningerne til afsluttede anlægsregnskaber.

Det er i øvrigt vores vurdering, at kommunens anlægsregnskaber er udarbejdet og aflagt i overensstemmelse med kommunens retningslinjer og gældende lovgivning.

4.6 Forsyningsvirksomhed (Affaldshåndtering)

Kommunale forsyningsvirksomheder skal "hvile i sig selv", dvs., at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere. Forsyningsvirksomhederne betragtes således som eksterne i forhold til de øvrige kommunale aktiviteter. Det indebærer, at årets resultat af de enkelte forsyningsvirksomheder overføres til særlige udlægskonti i kommunens balance, som løbende udtrykker mellemværendet med kommunen. Der er endvidere fastsat særlige regler om forrentning af mellemværendet med forsyningsvirksomhederne, ligesom kommunen skal godtgøres for administrative omkostninger, som kan henføres til dette brugerfinansierede område.

KONKLUSION

Vi har konstateret, at årets resultater af kommunal forsyningsvirksomhed er optaget korrekt i kommunens finansielle status, samt at der i henhold til regler og aftaler er beregnet intern forrentning af mellemværendet.

Vi har konstateret, at kommunens gæld til affaldshåndtering er faldt med DKK 2,7 mio. fra 2015 til 2016, og at gælden forventes at falde yderligere de kommende år.

4.7 Finansiering (Skat, tilskud og udligning)

Vi har kontrolleret, at de indtægtsførte skatter er i overensstemmelse med de af SKAT foretagne fordelinger og meddelte oplysninger.

Endvidere har vi påset, at skatterne er bogført og periodiseret korrekt, jf. gældende konteringsregler.

Det bemærkes, at den udførte revision - i et vist omfang - baserer sig på it-systemer, der henhører under andre myndigheders ansvarsområde.

Tilskud og udligning er sammenholdt med opgørelser udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet. Vi har endvidere undersøgt, om kommunens kontering er i overensstemmelse med konteringsreglerne.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at skatteindtægter, tilskuds- og udligningsbeløb er korrekt optaget i regnskabet.

4.8 Renter

Vi har undersøgt, om der i tilstrækkeligt omfang er sket afstemning af renteudgifter og -indtægter til eksternt dokumentationsmateriale.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at renteudgifter og -indtægter er korrekt optaget i årsregnskabet.

4.9 Områder med statsrefusion

4.9.1 Revision af refusionsopgørelser

På de sociale regnskabsområder med statsrefusion er der særlige krav til revisionen og rapporteringen til ressortministerierne. Omfang og konklusioner af den udførte revision fremgår af særskilte bilag til denne revisionsberetning.

Ved regnskabsafslutningen har vi foretaget revision af et antal refusionsopgørelser til statslige myndigheder. Herom er mere specifikt redegjort for i nævnte bilag til beretningen.

Vi har kontrolleret, om eventuelle refusionsmæssige berigtigelser vedrørende tidligere år er korrekt opgjort og medtaget i refusionsopgørelserne, samt om aconto refusioner i videst muligt omfang svarer til de forventede udgifter. Vi har påset, at der ved skattepligtige ydelser er foretaget korrekt beregning og afregning af A-skat m.v. Relevante mellemregningskonti er påset afstemt, og vi har herunder vurderet kommunens administration og forretningsgange vedrørende behandling af tilbagebetalingspligtige ydelser.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at refusionsskemaerne er aflagt i overensstemmelse med fagministeriernes regler for området, samt at kommunens reelle foreløbige restafregning af refusion svarer til bogføringen.

4.9.2 Opfølgning på decisionsskrivelser

I det omfang decisionsskrivelser fra ressortministerierne er modtaget inden regnskabsårets udløb, har vi påset, om ministeriernes afgørelser er iagttaget inden for regnskabsåret.

I andre tilfælde kan der være tale om forhold, hvor revisionen må følge op på fornødne tiltag og berigtigelser i det efterfølgende regnskabsår.

4.10 Områder i øvrigt med særlige rapporteringskrav

Vi har foretaget en revision af et antal specialopgørelser og indberetninger, hvortil knytter sig en række krav til revisionens udførelse og rapportering.

Revisionen er udført i overensstemmelse med de bekendtgørelser og udstukne regler, som er relevante for de enkelte områder.

I forbindelse med den foretagne revision er det bl.a. efterprøvet, om der er disponeret i overensstemmelse med gældende bestemmelser, samt påset om der er taget økonomiske hensyn ved forvaltningen af de tildelte midler.

Den talmæssige korrekthed og sammenhæng mellem regnskaberne/opgørelserne og de enkelte poster er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale.

Revisionen er foretaget ved stikprøver i det omfang, det er skønnet forsvarligt, og gældende forskrifter ikke har været til hinder herfor.

Der henvises i øvrigt til bilag 1 – ”Afgivne beretninger og erklæringer”, samt bilag 2 – ”Redegørelse til Ressortministerierne om revisionen af områder, der er omfattet af refusion eller tilskud fra Staten i regnskabsåret 2016”.

4.11 Regler om likviditet, låntagning og deponering

Økonomi- og Indenrigsministeriet har efter bemyndigelse i den kommunale styrelseslov i en særlig bekendtgørelse og ved tildeling af særlige lånepuljer reguleret kommunernes mulighed for låntagning. Tilsvarende er fastsat regler for kommunens gennemsnitlige likviditet mv. samt likviditet målt i forhold til gæld over for de kommunale forsyningsvirksomheder. Endelig er det i lånebekendtgørelsen og i andre retsregler bestemt, hvornår en kommune skal binde likviditet på særlige midlertidige deponeringskonti.

Fredericia Kommune har løbende registreret de daglige likviditetsopgørelser samt periodisk indberettet herom til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Den gennemsnitlige likviditet målt over 365 dage har i hele regnskabsåret været positiv.

Vi har gennemgået og kontrolleret kommunens lånerammeopgørelse og påset, at låntagningen er foretaget i overensstemmelse med de gældende regler herfor.

Vi har påset, at frigivelse af deponeringerne er sket i overensstemmelse med de gældende regler herfor.

KONKLUSION

Kommunen har optaget et lån i februar 2017 vedrørende lånerammeopgørelsen for 2016. Lånet er bogført i regnskabsår 2016, hvilket ikke er korrekt. Lånet skulle have været bogført i regnskabsår 2017.

Det er i øvrigt vores opfattelse, at kommunen har efterlevet gældende regler for likviditetsopgørelse, låntagning og deponering i 2016.

4.12 Moms og afgifter

Der sondres i det kommunale budget- og regnskabssystem mellem to former for moms:

- Registreret moms, dvs. moms der afregnes med toldvæsenet i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunen
- Købsmoms, dvs. moms der indgår i momsrefusionsordningen.

Registreret moms er den moms, som skal afregnes med SKAT og som bl.a. vedrører forsyningsvirksomhederne.

Købsmoms anvendes her som betegnelse for den moms, kommunerne betaler ved køb af varer og tjenesteydelser, der ikke indgår i en momsregistreret virksomhed i kommunerne.

Ud over udgifter på de momsbærende arter kan kommunerne anmelde en procentdel af visse betalinger og tilskud til refusion under refusionsordningen.

Vi har påtegnet saldoopgørelsen af momsrefusion vedrørende købsmoms ultimo 2016 uden forbehold.

KONKLUSION

Vi har gjort kommunen opmærksom på, at der kan hjemtages yderligere momsrefusion på hjælpemiddelområdet.

Det er i øvrigt vores opfattelse, at områderne med momsrefusion og registreret moms varetages efter de gældende regler.

4.13 Revision af balancen

En meget væsentlig forudsætning for korrekt regnskabsaflæggelse er, at samtlige statuskonti er afstemt inden regnskabet lukkes. Herved sikres det, at årets status, drift, refusion og anlæg m.v. bliver retvisende, idet eventuelle fejlregistrerede beløb, manglende refusionsanmeldelser m.v. bliver bogført i det korrekte regnskabsår.

Formålet med revisionen af statusafstemninger er at skabe sikkerhed for:

- At alle statuskonti er undergivet afstemning,
- At der udøves ledelsestilsyn med afstemning,
- At saldoen på kontiene kan specificeres og dokumenteres,
- At der kun henstår poster på status ultimo, som er valide, dvs. at der foreligger tilstrækkelig dokumentation for tilstedeværelse og værdisætning af såvel aktiver som forpligtelser,
- At der ikke henstår poster på status, som burde have været overført til regnskabsopgørelsen,
- At der ikke henstår poster af ældre dato, hvor der burde have været taget stilling til afskrivning, samt
- At der er sikret fuldstændighed i registreringerne i forhold til eksternt dokumentationsmateriale.

Revisionens gennemgang har omfattet et udvalg af konti inden for de af Økonomi- og Indenrigsministeriet udmeldte obligatoriske opdelinger af aktiver og passiver.

Vi har påset, at egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt i henhold til Budget- og Regnskabssystemets regler samt at der er redegjort for egenkapitalens udvikling fra ultimo 2015 til ultimo 2016.

KONKLUSION

Vi har konstateret, at enkelte konti er under afstemning vedrørende åbentstående saldi, herunder også ældre poster.

Det er i øvrigt vores opfattelse, at der er tilrettelagt betryggende rutiner for afstemning af balancens poster i forbindelse med regnskabsafslutningen.

4.13.1 Anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver

Vi har påset, at kommunen har foretaget en korrekt ajourføring af kommunens anlægskartotek i forhold til tilgange, afgang og andre ændringer vedrørende kommunens fysiske anlægsaktiver.

Det er kontrolleret, at der er foretaget korrekt registrering af disse ændringer i kommunens bogføring i forhold til aflæggelse af balance og anlægsoversigt.

Vi har herunder revideret grundlaget for anskaffelser, der aktiveres og afskrives over en årrække.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at posterne er indregnet, værdiansat og præsenteret i overensstemmelse med budget- og regnskabssystemet for kommuner.

Finansielle anlægsaktiver

Det er påset, at de opførte aktiver er registreret i overensstemmelse med underliggende materiale samt indregnet i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets retningslinjer, herunder at der er foretaget nedskrivning af forventede tab på tilgodehavender, og det er påset, at indskud i Landsbyggefonden er nulstillet.

Endvidere er det i forbindelse med regnskabsafslutningen påset, om mellemværender med eksterne institutioner, forsyningsvirksomheder mv., som kommunen fører regnskab for, er rigtigt opgjort.

Kommunens andelsbeviser og ejerandele i selskaber er påset korrekt optaget i balancen.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at posterne er indregnet, værdiansat og præsenteret i overensstemmelse med Budget- og Regnskabssystemet for kommuner.

4.13.2 Omsætningsaktiver

Det er påset, at kommunens fysiske aktiver til salg er registreret og indregnet i balancen og at omkostningsregistreringen er i overensstemmelse med kommunens registreringer, regnskabspraksis og regnskabsmæssige skøn.

Der er stikprøvevis foretaget kontroller af korrekt indregning af tilgodehavender hos staten og kortfristede tilgodehavender i øvrigt.

Det er påset, at kommunens beholdning af obligationer mv. er optaget i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at posterne er korrekt optaget og periodiseret i kommunens årsregnskab.

4.13.3 Hensatte forpligtelser

Kommunens pensionsforpligtelser og arbejdsskadeforpligtelser er opgjort aktuarmæssigt pr. 31. december 2013. Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets retningslinjer skal der minimum hvert 5. år foretages en aktuarmæssig genberegning af de ikke forsikrede tjenestemandspensioner og arbejdsskadeforpligtelser.

Forpligtelserne pr. 31. december 2016 er opgjort skønsmæssigt til DKK 283,1 mio.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at de hensatte forpligtelser er optaget korrekt i kommunens årsregnskab.

4.13.4 Gældsforpligtelser

Vi har undersøgt, om de forpligtelser, der os bekendt påhviler kommunen, er rigtigt registreret, klassificeret og eventuelt kursreguleret. Kontrollen er så vidt muligt foretaget til eksternt dokumentationsmateriale.

Kommunens mellemregningskonti er ligeledes påset afstemt. I forbindelse med disse afstemninger er det stikprøvevis konstateret, at der ikke er tale om "gamle poster", men at det udvisende på mellemregningskonti er korrekt periodiseret og optaget i regnskabet.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at gældsposterne er korrekt optaget i kommunens årsregnskab.

4.13.5 Egenkapital

Vi har påset, at egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt i henhold til Budget- og Regnskabssystemets regler.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt.

4.14 Systemafstemninger vedrørende løn- og sociale udbetalingsystemer

I forbindelse med vores afsluttende regnskabsrevision har vi påset, om der foreligger afstemninger mellem de udbetalte beløb fra it-systemerne, økonomisystemet og indberetninger til SKAT.

KONKLUSION

Det er vurderingen, at der er tilrettelagt betryggende rutiner omkring afstemning af udbetalingssystemerne og sikringen af korrekt indberetning til SKAT.

4.15 Periodisering

Vi har analyseret de væsentligste poster i form af lønninger, skatter, tilskud, udligninger, refusioner og brugerbetalingen ved hjælp af bl.a. udtræk fra kommunens økonomisystem. En korrekt periodisering i løbet af året anses for nødvendig, bl.a. af hensyn til troværdigheden af de månedlige økonomirapporter.

KONKLUSION

Der er god konteringspraksis, som sikrer løbende registreringer af såvel indtægter som udgifter, der afregnes ratemæssigt. Bogholderiet anses derfor for at være løbende ajourført, hvilket har betydning for troværdigheden af de økonomirapporter, som udsøges til løbende budgetopfølgning.

4.16 Vurdering af kommunens økonomiske udvikling

Af Fredericia Kommunes økonomiske politik fremgår det, at der som et overordnet mål skal være balance i økonomien. Det vil sige, at overskuddet på den ordinære drift skal kunne dække anlægsudgifter og finansielle poster. Endvidere ønskes der en gennemsnitlig likviditet på DKK 150 mio.

Som det fremgår af ”Økonomisk oversigt” i Regnskab 2016, så har kommunen i 2016 haft et tilstrækkeligt overskud på den ordinære drift til at dække årets anlægsudgifter samt afdrag på lån. Et godt resultat af jordforsyning/Danmark C har medvirket til et positivt regnskabsresultat for 2016.

Kommunens gennemsnitlige likviditet har i de senere år været stigende, og var i 2016 på DKK 429 mio.

I 2017 er der budgetteret med større anlægsinvesteringer end tidligere år hvilket bevirker, at der forventes et likviditetstræk. Likviditeten forventes dog stadig være væsentligt over det politiske mål for likviditetens størrelse. Kommunen nedbringer fortsat den langfristede gæld.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at Fredericia Kommune grundlæggende har en god økonomi, og de fastsatte mål i kommunens økonomiske politik er opfyldt.

5. Anden rådgivning og assistance

Vi har i årets løb ydet rådgivning og bistand i forskellige spørgsmål samt foretaget særlige gennemgange og undersøgelser, herunder:

- Implementering af ledelsestilsyn på Jobcentret
- Diverse løbende henvendelser vedrørende låneregler samt moms-, konterings- og regnskabsmæssige spørgsmål.

Aalborg, den 23. maj 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Marianne Fog Jørgensen
statsautoriseret revisor

6. Bilag 1 - Afgivne beretninger og erklæringer

6.1 Revisionsberetninger afgivet til Fredericia byråd

- Beretning nr. 3 om den løbende revision udført indtil december 2016

6.2 Oversigt over reviderede og påtegnede opgørelser, erklæringer mv.

Vi har revideret og afgivet erklæringer vedrørende følgende:

Tilskuds- og projektrengskaber:

- Puljen til mere pædagogisk personale i dagtilbud
- Projekt "Frivillighed for alle"
- Projekt "Cykelsti på Indre Ringvej"
- Frivilligkursus - fokus på frivillighed i forandringsarbejde
- Frivillighed i lokal udsatteidræt
- Projekt "Housing First"
- Projekt "Borger it-guide"
- Projekt "Grow your Life"
- Projekt "Demensboliger"
- Projekt "Øget Trivsel til børn og unge i familiepleje i Fredericia"
- Projekt "Tre hovedveje til job - Hovedvej 1"
- Projekt "Tre hovedveje til job - Hovedvej 3"
- Projekt "En mere værdig ældrepleje"
- Projekt "Uddannelsesløft"
- Projekt "Udsatteråd"
- Projekt "Social Færdighedstræning i Grupper"
- Projekt "Akut"
- Projekt "Metodeprogram for stofmisbrugsbehandling"
- Projekt "ALAVU, At lære at være ung - 6. periode"
- Projekt "Styrket indsats"
- Projekt "Digitale læremidler"
- Opgørelse over udgifter ved forurening af Østerstrand den 15. januar 2016
- Støtte til vikartimer (2 regnskaber)
- Den regionale uddannelsespulje
- Trivselspiloter og Brobygning-Friviligcenter Fredericia
- Klimaprojekt Korskilde Sø
- Regnskab til Landsforeningen af Væresteder.

Selvejende institutioner mv.:

- Ungdommens Uddannelsesvejledning Lillebælt
- HR Fredericia – Fællesområdet VUC Fredericia (2015)
- HR Fredericia – Fællesområdet VUC Fredericia (2016)
- Elbokøkkenet I/S (2015)
- Feriefonden for Fredericia Kommune

Øvrige erklæringer:

- Takstberegning iht. SEL § 109
- EGU
- Erklæring til Forsyningssekretariatet om vand og spildevand iht. bekendtgørelse 1212
- Refusion af udgifter til køb af børneteaterforestillinger
- Saldoopgørelse af momsrefusion
- Erklæring til Energitilsynet vedrørende el- og varme iht. bekendtgørelse 1297 (2015)
- Erklæring til Energitilsynet vedrørende anmeldelse af prisettersvisning for varme (2015)
- Musikskoleregnskab (2015)
- Kommunale bruttodriftsindtægter og udgifter vedrørende betalingsparkering
- Erklæring om uhævede feriepenge
- Statsrefusion særligt dyre enkeltsager
- Endelig restafregning over sociale ydelser
- Endelig restafregning vedrørende integrationsområdet
- Opgørelse over refusion af udgifter vedrørende boliglån
- Revisionserklæring vedrørende NemID

Bilag 2 Redegørelse til ressortministerierne om revisionen af områder, der er omfattet af refusion eller tilskud fra Staten i regnskabsåret 2016

Der henvises til særskilt dokument.

Bilag 3 Oversigt over konstaterede fejl og mangler på Beskæftigelsesministeriets, Børne- og Socialministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets områder - regnskabsår 2016

Der henvises til særskilt dokument.